

Handleiding

Hoe gebruik je deze box?

Inleiding

In deze handleiding lees je over het ontstaan van deze box, de inhoud en de manier waarop de onderdelen gebruikt kunnen worden.

01	Waarom deze box?	04
02	Inhoud en gebruik	06
03	Gebruiksmogelijkheden	08

01

Een plezierig en veilig sportklimaat

Wat is voor de vereniging een plezierig, sportief en veilig voetbalklimaat voor de (jeugd)speler?

Te denken valt aan:

- een prettige sfeer binnen de voetbalclub, waarin alle betrokkenen plezier beleven;
- begeleiding van (jeugd)spelers die uitdaagt tot sportieve ontwikkeling en een bijdrage levert aan persoonlijke en sociale ontwikkeling;
- een omgeving die structuur biedt en grenzen stelt en bewaakt, zodat het de (jeugd)speler duidelijk is wat van hem/haar wordt verwacht.

In sociaal gewenst gedrag van de (jeugd)speler uit dit zich onder andere in:

- het naleven van regels en nakomen van afspraken;
- samenwerken, elkaar helpen, een teamspeler zijn;
- respect voor anderen tonen in woord en gebaar.

Waarom deze box?

De voetbalverenigingen bieden ruim een miljoen leden de mogelijkheid om mét plezier te (leren) voetballen. Vele duizenden bestuurders, trainers, coaches, teamleiders, scheidsrechters, kantinebeheerders zorgen dat er wekelijks vele wedstrijden gespeeld kunnen worden. Daar is veel beleid, organisatie en inzet voor nodig.

De KNVB vindt het belangrijk dat er plezier kan worden beleefd binnen een prettig, sportief en veilig verenigingsklimaat, met name voor onze jeugdspelers. Sportiviteit en respect is al jaren een speerpunt van beleid en de KNVB probeert dit terug te laten komen in al zijn activiteiten. De bond kan dit echter niet alleen. De vereniging zelf heeft in de uitvoering hiervan een heel belangrijke rol; in de dagelijkse praktijk rond trainingen en wedstrijden gebeurt het!

Hoe tot stand gekomen?

In de afgelopen jaren is er bij verenigingen veel ontwikkeld op het gebied van sportiviteit en respect. Het ontwikkelen van beleid, maar vooral ook het consequent uitvoeren hiervan in de praktijk, vraagt veel tijd en energie. Als hulpmiddel heeft de KNVB in samenwerking met verschillende verenigingen deze box ontwikkeld, ter ondersteuning van de vereniging. Alle betrokkenen binnen de vereniging zijn, ieder in hun eigen rol, van invloed op het realiseren van een veilig sportklimaat. De inhoud van de box is afgestemd op die verschillende rollen. Wij zijn heel benieuwd naar je ervaringen hiermee!

02

De inhoud van deze verenigingsbox is zeer divers. De volledige inhoud staat weergegeven op de achterzijde van de box.

Op de USB-stick staat de inhoud digitaal, met uitzondering van het spel Vrienden in het veld. Een deel van het digitale bestand is naar eigen wens aanpasbaar.

Met de inhoud van deze box kan de vereniging beleid ontwikkelen, activiteiten plannen, instrumenten inzetten en een keuze maken uit de opleidingen en bijscholingen. Hieronder volgt kort een toelichting per onderdeel.

Introductie

Op de USB-stick is een introductie opgenomen van bondsvoorzitter Michael van Praag.

Seizoensplan

De seizoenskalender laat zien hoe de verschillende activiteiten en instrumenten uit de box gedurende het seizoen kunnen worden 'ingezet'.

Twee brochures bieden achtergrondinformatie:

Handleiding Sportiviteit & Respect rond de wedstrijd

Informatie op het gebied van wedstrijdzaken zoals teamindeling, bepalingen spelersspassen, tuchtprocedures en dergelijke. Tips hoe als vereniging om te gaan met verschillende situaties en keuzes die komen kijken bij de wedstrijdorganisatie van verenigingen.

Brochure opleidingen: Leer mij het zelf doen!

Een overzicht van de huidige KNVB-opleidingen. Een overzicht van aanvullend aanbod (op maat, binnen de vereniging) is begin 2013 beschikbaar.

Inhoud en gebruik

De volgende drie onderdelen zijn instrumenten om in de praktijk te gebruiken. Een uitgebreide toelichting vind je op de volgende pagina.

Informatiemateriaal bijeenkomsten

Met gebruik van filmpjes en een handleiding kan de vereniging één of meerdere bijeenkomsten (avonden) zelf organiseren.

Voorbeelden van (beleids)instrumenten

Een beschrijving van verschillende hulpmiddelen, instrumenten mét voorbeelden die de vereniging naar keuze, kan aanpassen en gebruiken.

‘Vrienden in het veld’, een trainingsspel voor jeugdspelers

Een spel voor acht- tot twaalf-jarigen dat ‘out of the box’ geleverd in een handige sporttas.

Wat uit de box kan de vereniging gebruiken?

Er is geen standaard voetbalvereniging. Dankzij het bloeiende verenigingsleven in Nederland verschillen de clubs in vele opzichten van elkaar. Dat zien we terug in het aantal leden, de hoeveelheid jeugd en/of senioren, de kenmerken van stad of platteland, de sociaal-culturele achtergrond leden, de prestatiegerichtheid en de manier waarop de vereniging is georganiseerd. De box is zo ontwikkeld dat elke vereniging zelf een keuze kan maken voor een instrument die aansluit bij de eigen situatie.

Wat is er nodig om met deze box te werken aan een plezierig, sportief en veilig voetbalklimaat?

- betrokkenheid: een hart voor de voetbal-sport, de vereniging en haar leden;
- continuïteit: een proces van voortdurende aandacht;
- gezamenlijkheid: iedereen doet mee;
- diversiteit: ieder levert een bijdrage vanuit zijn/haar eigen rol;
- preventie: inzetten op een positief klimaat.

03

Informatiemateriaal bijeenkomsten

Verschillende doelgroepen binnen de vereniging

- **trainers, coaches, leiders van pupillen- en juniorenteams;**
- **scheidsrechters;**
- **ouders;**
- **aanvoerders, spelers van juniorenteams.**

Doel

- een positief voetbalklimaat creëren voor alle betrokkenen, waarbij iedereen in zijn of haar eigen rol plezier beleefd binnen de vereniging;
- een gezamenlijke aanpak binnen de club stimuleren: op één lijn komen;
- bewustwording en actieve betrokkenheid stimuleren: iedereen doet mee in zijn/haar eigen rol (scheidsrechter, trainer/coach/leider, spelers, ouders);

Voor elke doelgroep is materiaal beschikbaar voor de invulling van een leuke en leerzame avond:

- een programma met korte filmpjes (in Powerpoint) (USB-stick);
- een handleiding voor de persoon die de avond gaat verzorgen (boekje + digitaal);

- een voorbeelduitnodiging, aan te passen met specifieke verenigingsinformatie (en -logo) (digitaal).

Het beschikbare materiaal kan naar keuze op één of twee avonden worden besproken.

Het Coachboekje is te gebruiken op de avond voor trainers, coaches, leiders en staat vol met praktische tips.

Resultaat

De vereniging bepaalt zelf de avond waarop de bijeenkomst plaatsvindt. Het beste resultaat is overigens te verwachten als een eerste avond aan het begin van het seizoen wordt gehouden.

Bij het bevorderen van een plezierig voetbalklimaat binnen de club heeft ieder zijn eigen rol. Om binnen de club zoveel mogelijk vanuit dezelfde visie te werken, heeft het de voorkeur als bestuurders tijdens de avonden aanwezig zijn.

Gebruiks- mogelijkheden

Een scheidsrechter bij een avond voor trainers/coaches, of bijvoorbeeld een trainer/coach bij een avond voor ouders, zorgt dat betrokkenen zich beter in elkaars rol kunnen inleven.

Wie 'verzorgt' de avond?

Voor de gespreksleider op de avond is een uitgebreide handleiding beschikbaar.

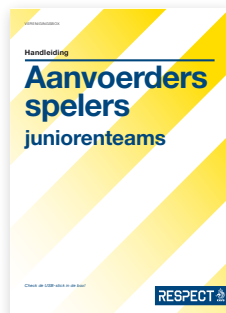
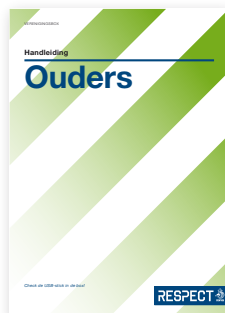
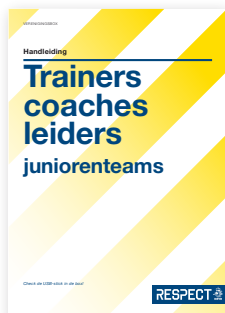
De keuze voor de gespreksleider kan mede gebaseerd zijn op:

- iemands ervaring met 'overbrengen' (docent, begeleider);
- iemands ervaring op dit gebied binnen de voetbalvereniging zelf (bijvoorbeeld scheidsrechter of trainer/coach);
- iemands communicatieve vaardigheden en kwaliteiten om te kunnen omgaan met

verschillende achtergronden, normen en waarden.

Probeer bij de keuze wie de avond verzorgt rekening te houden met de doelgroep. Enkele suggesties:

- **Trainers, coaches, leiders**
hoofdtrainer, technisch jeugdcoördinator, lid jeugdbestuur/commissie
- **Aanvoerders/spelers juniorenteams**
leeftijdscoördinator junioren, trainer/coach/leider juniorenteam
- **Scheidrechters**
scheidsrechtercoördinator, lid commissie scheidsrechterszaken, lid jeugdbestuur
- **Ouders**
leeftijdscoördinator pupillen, lid jeugdbestuur/commissie

Voorbeelden, instrumenten ter inspiratie

Er zijn veel verschillende hulpmiddelen en initiatieven die allemaal een bijdrage kunnen leveren aan een sportief en plezierig voetbal-klimaat. Spelers trainen daardoor zichtbaar met meer plezier, tijdens de wedstrijd laten ouders kinderen hun spel spelen en leden spreken elkaar aan op ongewenst gedrag. De instrumenten/hulpmiddelen en praktijk-voorbeelden in deze box kunnen een aanvulling zijn op alles wat al binnen de vereniging tot stand is gekomen. Wellicht leiden ze tot nieuwe ideeën.

De voorbeelden zijn een middel om aan dit proces bij te dragen. Het gaat pas werken als leden er uitvoering aan geven, als het gaat leven binnen de club.

Van alle instrumenten is een voorbeeld/uitwerking bijgevoegd én een beschrijving van het instrument. Alle informatie is tevens digitaal aangeleverd. Met de digitale versie kan de vereniging een voorbeeldinstrument op maat maken, naar eigen wens. Er is ook ruimte om het logo van de eigen club toe te voegen.

Per instrument/voorbeeld staat beschreven

- wat het instrument inhoudt;
- waar het aan bij kan dragen;
- onder welke condities de kans van slagen het grootst is.

Overzicht van instrumenten en voorbeelden

- 1. Verenigingsregels**
- 2. Teamafspraken**
- 3. Kennismakingsgesprek nieuwe leden**
- 4. Ontvangst bij de vereniging**
- 5. Gebruik social media**
- 6. Communicatie**
- 7. Voortgangsgesprek trainers**
- 8. Voortgangsgesprek spelers**
- 9. Beleid sportiviteit & respect**
- 10. Meldingsformulier**
- 11. Sanctiebeleid**

Met de voorbeelden kan de vereniging:

- beleid rond sportiviteit en respect op onderdelen (verder) ontwikkelen of aanpassen;
 - uitvoering geven aan beleid met een praktisch instrument;
 - bijdragen aan preventie;
- In zijn algemeenheid is het van belang dat
- de instrumenten onderdeel zijn van samenhangend beleid;
 - activiteiten afgestemd zijn op andere initiatieven;

- er draagvlak is, met name bij degenen die het (deels) gaan uitvoeren.

Bij de introductie van alle nieuwe instrumenten is het belangrijk ook draagvlak te creëren bij de leden van de vereniging. Enkele tips:

- betrek iedereen zo veel mogelijk bij de ideevorming en uitwerking. Dit varieert per instrument;
- houd rekening met degenen die er in de praktijk uitvoering aan geven: van hen wordt (in sommige gevallen) een extra inspanning gevraagd. Dit kan op weerstand stuiten;
- benadruk de winst die het kan gaan opleveren; als preventief instrument win je uiteindelijk ook in tijd.

Mocht je advies of ondersteuning wensen bij het gebruikmaken van de voorbeelden, kijk dan aan het eind van deze handleiding voor meer informatie.

Als je goede voorbeelden hebt die je wilt delen, ontvangt de KNVB die graag. De voetbalbond ontwikkelt een website met goede voorbeelden van verenigingen rond sportiviteit en respect.

Een trainingsspel voor acht tot twaalf jarigen: Vrienden in het veld

Doel

Dit spel biedt trainers/coaches een mogelijkheid om op een speelse manier aandacht te besteden aan het omgaan met elkaar, de tegenstander en de scheidsrechter. Onder begeleiding wordt door middel van verschillende spelvormen aandacht besteed aan een plezierig en veilig sportklimaat.

Resultaat

De trainer/coach/leider en spelers werken met elkaar aan sportief gedrag en een plezierige sfeer binnen het team.

Gebruik

Het spel zit in een sporttas met handleiding, opdrachtkaarten en situatiekaarten. 'Vrienden in het veld' kan tijdens een training worden gespeeld: er komen veel oefenvormen aanbod. Het spel kan ook plaatsvinden tijdens een toernooi of speciale jeugd dag.

Vragen of ondersteuning?

Je kan terecht bij een van onderstaande districtskantoren.

Districtskantoor Noord

Telefoon 0513 - 618900
noord@knvb.nl

Bezoekadres:

Abe Lenstra Boulevard 4
8448 JB Heerenveen

Districtskantoor Oost

Telefoon 0570 - 664242
oost@knvb.nl

Bezoekadres:

Keulenstraat 11
7418 ET Deventer

Districtskantoor West I

Telefoon 020 - 4879130
WestI@knvb.nl

Bezoekadres:

Sportpark Riekerhaven
Overschiestraat 194
1062 XK Amsterdam

Districtskantoor West II

Telefoon 010 - 2862111
WestII@knvb.nl

Bezoekadres:

Leningradplaats 13-15
3066 SG Rotterdam

Districtskantoor Zuid I

Telefoon 076 - 5728300
zuidI@knvb.nl

Bezoekadres:

Takkebijsters 3
4817 BL Breda

Districtskantoor Zuid II

Telefoon 046 - 4819400
zuidII@knvb.nl

Bezoekadres:

Susterderweg 31
6118 CP Nieuwstadt

Als je goede ideeën en voorbeelden wilt
aanleveren kan dat naar: respect@knvb.nl

